

ÄHTÄRIN KAUPUNGIN

TARKASTUSLAUTAKUNNAN

ARVIOINTIKERTOMUS

VUODELTA 2017

ÄHTÄRIN KAUPUNGIN TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTIKERTOMUS

VUODELTA 2017

1. TARKASTUSLAUTAKUNTA 2017-2020

1.1 Tarkastuslautakunta

Kaupunginvaltuusto on valinnut tarkastuslautakunnan toimikaudeksi 2017-2020 seuraavat jäsenet ja varajäsenet:

varsinainen jäsen:

henkilökohtainen varajäsen:

ajalla 1.1.2017 -31.5.2017:

Veijo Leino
Hannu Pajunen
Liivia Viita-aho
Pirjo Talonen
Pirjo Salonen
Jorma Hakola

Johanna Kankaanpää
Aila-Anneli Mattinen
Mikko Roth
Leena Mäenpää
Tapio Viikeri
Sulo Heinola

1.6.2017 alkaen:

Heli Hokkanen
Kauko Kantola
Pirjo Talonen
Maire Tuomisto
Allan Roth

Aila-Anneli Mattinen
Helena Hautakangas-Anttila
Kalevi Lystimäki
Reima Setälä
Pirjo Salonen

Lautakunnan puheenjohtaja oli alkuvuodesta Veijo Leino ja 1.6.2017 alkaen Heli Hokkanen ja varapuheenjohtaja oli Hannu Pajunen ja 1.6.2017 alkaen Kauko Kantola.

Tarkastuslautakunta on päättänyt, että asiat lautakunnan kokouksissa käsitellään puheenjohtajan tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtajan esittelystä.

Tilintarkastaja valmistelee asiat hyväksytyn tarkastustarjouksen mukaisesti. Lautakunnan työskentelyssä on huomioitu Kuntalain esteellisyyssäännökset. Lautakunnan jäsenten esteellisyydet on todettu. Pöytäkirjanpitäjänä toimii Mariita Ahtola.

Kaupunginvaltuusto on valinnut kaudelle 2015-2019 tilintarkastajaksi JHTT-yhteisö KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy, jonka nimeämänä vastuullisena tilintarkastajana toimi tilintarkastaja Elina Pesonen.

1.2 Tarkastuslautakunnan tehtävät

Tarkastuslautakunta on Kuntalain mukainen lautakunta (121§), jonka valtuusto asettaa toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten. Hallintosäännössä annetaan tarkemmat määräykset.

Kuntalain 121§ mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat
- arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla
- arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää
- huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta
- valvoa 84§ säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi
- valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi
- kunnanhallitus voi poiketa tarkastuslautakunnan esityksestä lautakuntaa koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi ja talousarvioksi kunnan hallintosäännön ja talousarvioesityksen yhteensovittamiseen liittyvästä perustellusta syystä
- tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset ja se käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä
- lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisia pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista
- kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta

Tilintarkastus 122§:

- valtuusto valitsee hallinnon ja talouden tarkistamista varten tilintarkastusyhteisön, jonka tulee olla julkishallinnon ja –talouden tilintarkastuslautakunnan hyväksymä yhteisö (JHTT-yhteisö) ja vastuunalaiseksi tilintarkastajaksi julkishallinnon ja –talouden hyväksytty tilintarkastaja (JHTT-tilintarkastaja). Tilintarkastajat toimivat tehtävissään virkavastuulla.

- kunnan tytäryhteisön tilintarkastajaksi on valittava kunnan tilintarkastusyhteisö, jollei tästä poikkeamiseen ole perusteltua tarkastuksen järjestämiseen liittyvää syytä
- tilintarkastusyhteisö voidaan valita kerrallaan kuuden tilikauden hallinnon ja talouden tarkastamista varten
- tilintarkastajalla on oltava edellytykset riippumattoman ja riittävän laajan tilintarkastuksen toimittamiseen
- tilintarkastajana ei saa toimia henkilö, joka 75§ mukaan ei ole vaalikelpoinen tarkastuslautakuntaan

Tilintarkastuksen päämääränä on tarkastustietoa tuottamalla varmistaa Ähtärin kaupungin (hallintosäätö 62-70§):

- hallinnon ja taloudenhoidon laillisuutta
- sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan toimivuutta
- kirjanpidon ja muun laskentatoimen oikeellisuutta ja riittävyttä
- tilinpäätöksen ja sen keskeisen talous- ja tulostiedon oikeellisuutta ja riittävyttä
- tilinpäätösten merkittävien poikkeamien selvittäminen
- valtionosuuksien käytön perusteita ja oikeellisuutta.
- Kuntalain 122§ on määritelty tilintarkastajan tehtävät.

1.3 Tarkastuslautakunnan toiminnasta

Tarkastuslautakunta on hyväksynyt lautakunnan arviointisuunnitelman ja tilintarkastajan työohjelman.

Lautakunta on päättänyt sisäisestä työnjaostaan nimeämällä kullekin jäsenelle ne lautakunnat, joiden pöytäkirjojen seuranta kuuluu seuraaville:

ajalla 1.1. – 31.5.2017:

Kaupunginhallitus	Liivia Viita-aho ja Pirjo Talonen
Sivistyslautakunta	Hannu Pajunen ja Pirjo Salonen
Tekninen lautakunta	Jorma Hakola ja Veijo Leino

1.6.2017 alkaen:

Kaupunginhallitus	Pirjo Talonen ja Allan Roth
Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	Kauko Kantola ja Maire Tuomisto
Tekninen lautakunta	Heli Hokkanen

Tarkastuslautakunta seuraa koko toimikautensa ajan talouden tasapainottamisohjelman toteutumista.

Tämän tarkastusvuoden aikana tarkastuslautakunta tutustui painopistealueiden tulosityksiköiden toimintaan ja puitteisiin kuulemalla ja keskustelemalla vastuuhenkilöiden kanssa lautakunnan kokouksissa.

Tarkastuslautakunnan nimeämät painopistealueet olivat:

- Kuusiolinna Terveys OY
- talous- ja hallinto
- sivistystoimi
- varhaiskasvatus

Tarkastuslautakunta on kuullut eri sektoreiden ja alueiden vastuuhenkilöitä seuraavasti:

- Kuusiolinna Terveys Oy/Tero Järvinen	24.02.2017
- hallintojohtaja Seppo Karjala	27.03.2017
- talousjohtaja Arja Väliäho	20.04.2017/22.09.2017
- vs sivistystoimenjohtaja Päivi Ahopelto	16.11.2017
- varhaiskasvatuspäällikkö Sirpa Mannismäki	16.11.2017
- kaupunginjohtaja Jarmo Pienimäki	19.12.2017

Lautakunta on saanut tilintarkastajalta selvityksiä tilintarkastustyön etenemisestä.

Tarkastuslautakunta on kokoontunut vuonna 2017 yhdeksän kertaa.

TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN V.2017

Tilikauden tulos oli ylijäämäinen noin 2,9 miljoonaa euroa, alkuperäinen talousarvio oli 1,8 miljoonaa euroa ylijäämäinen ja vuosikate oli noin 4,1 miljoonaa euroa positiivinen. Ottolainat lisääntyivät 1,3 miljoonalla eurolla, toimintamenot alittuivat alkuperäisestä talousarviosta 1,9 miljoonalla eurolla ja toimintatuotot ylittyivät 0,6 miljoonalla eurolla (ulk.)

Vuoden 2017 talousarviossa investointimenoihin oli varattu 3.160 600 euroa ja käyttö oli 3.740 926 euroa. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt teknisen lautakunnan esittämän 580 326 euron lisämäärärahopyyntöön.

Ähtärin kaupungin menot alittuivat Kuusiokuntien sosiaali- ja terveystyöntekijäyhtymän osalta yhteensä 34.662 euroa (sis./ulk.) verrattuna alkuperäiseen talousarvioon.

Tarkastuslautakunta katsoo, että kaupungin talousarvion seuranta oli asianmukaista ja talousarviomuutokset tuotiin käsittelyyn kaupunginvaltuustolle tilikauden aikana.

Tulevaisuuden haasteet ja havaitut hallinnon kehittämiskohteet:

- Omavaraisuusasteen säilyttäminen/alijäämän kattaminen. Hyvä tilinpäätös edesauttaa alijäämien maksamista
- Konserniyhtiöiden ohjaukseen, tuloksenteekokykyyn ja alijäämän kattamiseen kiinnitettävä huomiota entistä enemmän
- Lisättävä Kuusiolinna Terveys Oy toiminnan laadun, kustannusten ja sopimuksen noudattamisen seurantaa
- Seurattava liikuntahallin kustannuksia ja tulevan käytön organisoinnin järjestämistä
- Henkilöstöongelmiin puuttuminen; ylikuormittumiseen, henkilöstövajeeseen, sijaisjärjestelyihin ja johtamistaitoihin kiinnitettävä huomiota entistä enemmän
- Sisätilaongelmien huomioonottaminen kaikissa kaupungin työtiloissa
- Tilojen tarkoituksenmukainen käyttö ja kartoittaminen mm. tilojen riittävyys ja välimatkat
- Kansalaisopistotoiminnan merkityksen huomioiminen ja hyödyntäminen yhteistyökumppanina
- Esteellisyyksien huomioiminen kaikkien toimielinten luottamustoimissa mm. siten, että varajäsen kutsutaan paikalle esteellisyyssykälien käsittelyn ajaksi

- Asioiden tuominen päätöskäsittelyyn riittävän ajoissa, jolloin luottamushenkilöt ehtivät tutustumaan käsiteltäviin asioihin esim. lyhentämällä kokousten pitovälejä, jolloin jää enemmän valmistelu-aikaa ja mahdollisuus alustaviin keskusteluihin ennen lopullisten päätösten tekemistä

Kaupunginhallituksen laatima tilinpäätös ja toimintakertomus.

Tarkastuslautakunnan käsityksen mukaan tilinpäätös ja toimintakertomus antavat riittävän kuvan kaupungin taloudellisesta tilasta ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta.

Talouden tasapainottamistoimenpiteiden riittävyys:

Työttömien osuus työvoimasta oli keskiarvolukuna vuonna 2016 (11,8 %) ja vuonna 2017 (10,2%). Tilanne 31.12.2016 (12,41 %) ja 31.12.2017 (10,48 %).

Talouden tervehdyttämishjelman tavoitteena on ollut vähentää kattamatonta alijäämää, joka vuonna 2017 väheni 1,1 miljoonaan euroon.

Kaupunginvaltuuston on hyväksynyt talouden tervehdyttämissuunnitelman vuosille 2016 - 2022 ja se on huomioitu vuoden 2018 talousarviossa.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että tervehdyttämishjelman aikaiset talousarviot laaditaan realistisesti ja mahdolliset muutokset tuodaan välittömästi kaupunginvaltuustolle.

Konserneille asetettujen tavoitteiden toteutuminen:

Kaupunginvaltuuston konserniyhtiöille asettamat tulostavoitteet on toteutettava tervehdyttämissuunnitelman mukaisesti ja sen toteutuminen on kaupunginvaltuuston seurannassa.

2. TILINTARKASTUSKERTOMUS

Tilintarkastuskertomuksessa ei ole esitetty tilivelvollisiin kohdistuvaa muistutusta.

ÄHTÄRIN KAUPUNGIN TARKASTUSLAUTAKUNTA

Ähtärissä 17.05.2018

Heli Hokkanen

puheenjohtaja

Kauko Kantola

varapuheenjohtaja

Pirjo Talonen

jäsen

Maire Tuomisto

jäsen

Pirjo Salonen

varajäsen

